

Anoan 2015 Census of Population?

An 2015 Census of Population (POPCEN 2015), an kompleto nga pag-ihap han mga panimalay han aton nasud, in ginhimo para magkamay-ada imbentaryo han katawhan ha bug-os nga Pilipinas. Upod gihapon an pagkolekta han iba pa nga mga impormasyon mahitungod han tawo sugad han edad, kon lalaki o babaye, estado sibil, ngan an pinakahataas nga grado nga natapos. Ini an ikakatorse na nga census nga pagbubuhaton tikang han syahan nga census dida han 1903. Ug ini an ikatulo nga census nga pagbubuhaton kabutnga han duha nga mga census, tuig 2010 ngan 2020. An una nga mga mid-decade census ginbuhat hadton 1995 ug 2007.

Ano an panuyo hini nga POPCEN 2015?

An POPCEN 2015 nanunuyo nga tagan an aton gobyerno ngan mga magbabalaod han mga datos bahin han mga lumulopyo o mga tawo kada barangay ha bug-os nga nasud nga babasehan han paghimo han mga plano pan-ekonomiya ug pankumunidad, mga programa, ug mga polisiya han gobyerno.

Ano an legalidad nga pinapatamakan han PSA han pagbuhat han POPCEN 2015?

An mandato han PSA nga magbuhat han POPCEN 2015 in nahisubay han Republic Act (RA) 10625 ngan Executive Order (EO) No. 352.

An RA 10625 o an *Philippine Statistical Act of 2013*, nga naaprobahan hadton September 12, 2013, nagsisiring nga an PSA amo an responsable han pagbuhat han mga census ug surveys, sectoral statistics, consolidation of administrative recording system, ug compilation of national accounts. An Section 6 (b) han RA 10625 nagmamando han PSA pagbuhat han regular nga census han mga tawo ngan mga balay, pag-uma, pangisda, pagnegosyo, industriya, ngan iba pa nga sector han ekonomiya.

EO No. 352, Pagpili han mga *Aktibidades Pan-estadistika nga Makakahimo hin Importante nga mga Datos nga Kinahanglan han Gobyerno ngan Pribado nga Sector*, nagpapahibaro han pagbuhat han mid-decade census para mabag-o an ihap han mga katawhan o mulupyo ha ngatanan nga mga barangays ha bug-os nga nasud.

Ano an gamit han mga datos nga makukuha tikang ha POPCEN 2015?

An mga datos tikang ha POPCEN in ginagamit ha ngatanan nga sector. An masunod amo an pipira nga importante nga gamit han mga datos tikang ha census:

Ha gobyerno:

- An pagbatag-batag han mga lingkuranan ha kongreso;
- Pag-alotaga han mga ginkukuhaan ngan kita;
- Paghimo o pagkonberter han political o administratibo nga hugpo;
- Paghimo han mga palisiya mahitungod han magkadirudilain nga mga hugpo han mga tawo (mga kabataan, batan-on, kalagsan, mga kababayan-an nga ada ha mangaranak nga pangidaron, nakakabotar nga pangidaron, ngan mga mananarabaho nga pangidaron);
- Paghimo hin mga palisiya ngan programa parte han pagpadangat han mga pangunahon nga serbisyo, para panlawas, edukasyon, panarabahoan, pagbalay, inprastraktura, mga relief kon may kalamidad, ngan iba pa nga mga pankumunidad ug pan-ekonomiya nga mga panuyo.

Ha pan-negosyo ug industriya:

- Pagtudlok han mga lugar para pagtindogan hin mga negosyo;
- Nga mahibaroan an mga kinahanglanon han mga konsomidor parte han magdirudilain nga produkto ngan serbisyo; ngan
- Pagpaupay han mga kinahanglanon ha panarabahoan han panhimo hin mga produkto ngan serbisyo.

Ha pag-aradman ngan mga eskwelahan:

- Pagbuhat hin mga pag-aram bahin han katawhan ngan kaupod nga mga pagtutdo; ngan
- Pag-aram han pagtubo han populasyon ngan pagbahin-bahin nga geographic nga papatamakan han paghimo han population projections ha nasyonal, rehiyon, probinsya ngan munisipyo nga lebel.

San-o pagbubuhaton an pagcensus?

An panlista ngan pag-ihap para ha POPCEN 2015 in maabot hin 25 kaadlaw, (api an Sabado ug Domingo ngan Pista Opisyal nga mga adlaw), tikang ha Agosto 10 - Septyembre 6, 2015.

Hirahin-o man an tagbaton han census?

May-ada tulo (3) ka lain nga porma hin pamakiana an gagamiton han census: an Pamakiana para han Panimalay (CP Form 2), an Pamakiana para han Institutional Population, ngan an Barangay Schedule (CP Form 5).

An tagbaton han CP Form 2 amo an pangulo han panimalay o an iya bana/asawa, o bisan hin-o nga responsable nga miyembro han panimalay nga makakaghatag hin insakto nga mga baton han mga pakiana o an makakaghatag hin insakto nga impormasyon bahin han panimalay ngan han nga tanan nga miyembro hini. An tagbaton/mga tagbaton han CP form 4 amo an nagdudumara, administrador o an kadausa nga miyembro han institusyon o institutional nga urukyan. An Punong Barangay liwat o bisanhin-o nga incumbent nga opisyal han barangay an tagbaton han CP Form 5.

Obligado ba an mga tagbaton han census paghatag hin matuod ngan kumpleto nga mga baton ngadto han census?

Oo. An Section 27 han RA 10625 nagsesering nga an mga tagbaton han mga buruhaton hin pagkuha hin primary nga mga datos ngan mga sample nga mga survey in obligado paghatag hin matuod ngan kompleto nga mga baton ngadto han mga pakiana nga statistical. Sugad man, an pagkuha, pagtirok ngan pag analyse hini nga mga datos in pagbubuhaton ha pinakamatuod ngan credible nga pamaagi.

An bisan hin-o nga tawo nga magdudumiri o diri makahatag hin matuod ngan kompleto nga mga baton ngadto han mga pakiana nga statistical in papahamtangan hin penalidad nga usa (1) katuig nga kapresohan ngan multa nga syen mil ka pesos (P100,000.00)

Ano an katatapuran han publiko nga an impormasyon nga ihahatag ngadto han census enumerator in diri gagamiton ha iba nga panuyo?

An ngatanan nga empleyado nga kaapi han POPCEN 2015 in kinahanglan nga ipabilin an HUGOT nga KUMPIYANSA han bisan ano nga impormasyon nga makukuha ha panahon han pag census nga nag-aasoy bahin hin usa nga panimalay o usa ka tawo.

An Section 26 han R.A. No. 10625 nag gagarantiya nga an kada usa nga datos nga ighahatag han tagbaton han statistical nga mga pamaki-ana, survey ngan mga census han PSA in paghihimuon nga katungod nga impormasyon ngan tungod hini,

in diri kakarawaton nga ebidensya hin mga kiha. An mga datos nga nakuha tikang han mga census in iginpapagawas han PSA pinaagi la hin kabug-usan o statistical nga listahan, nga kun diin, waray magawas nga pagpahinungod hin tawo, korporasyon, asosasyon, partnership, institusyon o negosyo.

Sugad man, an Section 27 han RA No. 10625 nagsesering nga an usa ka tawo, upod an mga grupo ha sulod han PSA Board ngan ha PSA nga masupak han pagka pribado han impormasyon, tungod hin pagpabaya, diri kaangayan nga gi-os, malisyoso nga gi-os ngan paggamit han pribado nga impormasyon nga makaganansya in mumultahan hin singko mil ka pesos (P5,000.00) ngadto hin diri malapos hin diyes mil ka pesos (P10,000.00) ngan/o kapresohan nga tulo ka bulan pero diri malahos hin usa ka tuig, hirisgutan pa ha grado han pagsupak han impormasyon.

Ano nga datos o impormasyon in makukuha tikang ha POPCEN 2015?

An masunod nga impormasyon in ipapakiana ha upat nga porma han census nga gagamiton dida han panahon han pag census:

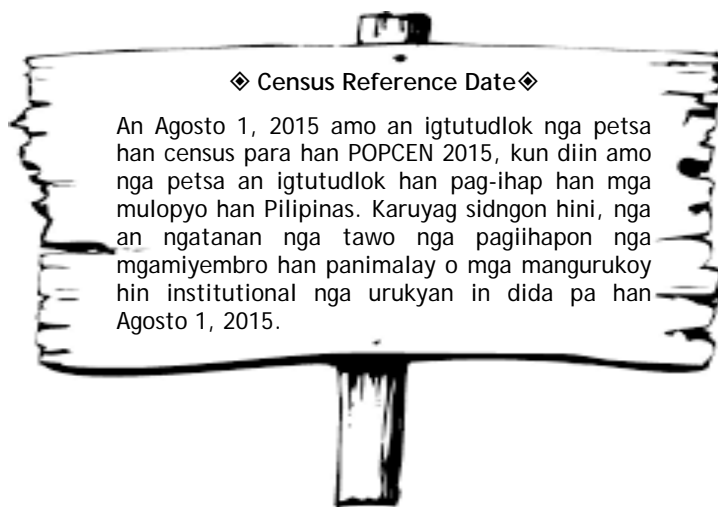
CP Form 1 - Listing Booklet
Basic data items
<ul style="list-style-type: none"> • Ngaran han pangulo han panimalay /Ngaran o klase han institusyon • Address han panimalay/institusyon • Kadamoon han lalaki o babaye nga miyembro han panimalay/institusyon
CP Form 2 - Household Questionnaire
Demographic ngan socio-economic characteristics
Pagpalista han pagkamatay han mga miyembro han panimalay
Pinili nga housing characteristics
CP Form 4 - Institutional Population Questionnaire
Demographic ngan socio-economic characteristics
CP Form 5 - Barangay Schedule
Barangay characteristics

Hin-o an magigin mga census enumerators ngan superbisor

An PSA in magsusuhol hin enumerators (ENs), team supervisors (TSSs), ngan census area supervisors (CASSs) dida hit pag-census.

Kada usa nga EN in susuguon nga magbuhat han balay-balay nga pamakiana. Kada usa nga TS in magdudumara hin grupo hin mga ENs. Kada usa nga CAS in magdudumara hin grupo hin mga TSSs ngan ENs.

An iba nga regular nga empleyado han PSA ha central ngan field nga mga opisina in magbubuhay hin pagsupervise ha panahon han pag census.

Para hin dugang nga pakiana, pagsurat o tawag ha:

Philippine Statistics Authority
 Information Technology and Dissemination Services
 CVEA Building, East Avenue, Quezon City
 ☎: (632) 462-6600

ug bisan ano nga PSA Office harani ha imo.

<http://www.psa.gov.ph>

REPUBLIC OF THE PHILIPPINES
 PHILIPPINE STATISTICS AUTHORITY

**2015 CENSUS
 of POPULATION**

Magpabilang. Magpa-Census!

(Waray)

